

Arnoud-Jan BIJSTERVELD en Dirk VAN DE PERRE, *Het Mirakelboek en de Stichtingsgeschiedenis van de Ninoofse Abdij: Liber Miraculorum sancti Cornelii Ninivensis; Historia foundationis Ninivensis abbatae; De boete*. Met bibliografie (p. 173-180), registers (p. 181-194) en English Summary (p. 197-200), Universitaire Pers Leuven, 2001, 200 p. + ill.; ISBN 90 5867 132 1 (24,78 Euro).

De blijvende waarde van deze wetenschappelijke uitgave is vooreerst gelegen in de uitvoerige Inleiding van de bewerkers (p. 3-46), voorts in de zuivere tekstuitgave van de perkamenten, 12de en 13de-eeuwse codex ms 11 in de Burke Library of Union Theological Seminary te New York City, en tenslotte in de parallel-vertaling, Latijn-Nederlands, met annotatie van prof. em. dr. W.L. BRAECKMAN, welke tekstuitgave het corpus vormt van dit boek vanaf p. 47 tot p. 169 (inclusief de zeer korte Middelnederlandse tekst *De boete*, zijnde verplichtingen na genezingen).

Voor de geschiedenis van Ninove, voor de Brabantse circarie en de eigen orde zijn uiterst belangrijk tekst van en toelichting op de „Historia foundationis“ van de Ninoofse abdij, lopend van 1137 tot 1246. Wat de wonderlijke gebeurtenissen betreft, met name de genezingen, tesamen ten getale van 54, zijn inleiding en toelichting terecht beperkt gebleven tot de tekst; inhoudelijk zijn de rapporten van de mirakelen niet verwerkt, noch medisch, noch socio-cultureel of anderszins, zoals voorheen b.v. is gebeurd in de uitgave van H. HENS e. a., *Mirakelen van Onze Lieve Vrouw te 's-Hertogenbosch, 1381-1603*, Tilburg 1978, 726 blz., waar de Inleiding van 127 blz. deskundig ingaat op het handschrift, de lokale Mariadevotie en -bedevaarten, de medische en linguïstische aspecten van de 460 processen-verbaal van de 14de-eeuwse wonderlijke genezingen.

Het Ninoofse Mirakelboek opent een betrouwbare basis voor veelzijdig nader onderzoek, niet het minst voor de lokale historie van de 12de en 13de eeuw.

Abdij van Berne
Abdijstraat 49
NL-5473 AD Heeswijk

H. VAN BAVEL O.Praem.

Brigitte PFEIL, *Die 'Vision des Tnugdalus' Albers von Windberg. Literatur- und Frömmigkeitsgeschichte im ausgehenden 12. Jahrhundert. Mit einer Edition der lateinischen 'Visio Tnugdali' aus Clm 22254. (Mikrokosmos, Bd. 54)*, Frankfurt am Main u.a.: Peter Lang 1999. 317 + *XLVII + *57 S.

Die vorliegende Mainzer germanistische Dissertation ist die erste literaturwissenschaftlich angelegte Monographie zu der in der reichen Tyn-dal-Literatur wiederholt behandelten frühmittelhochdeutschen *Vision des*